

بسم الله الرحمن الرحيم

وَأَنزَلْنَا الذِّكْرَ لَتَبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ

و نازل کردیم به سوی تو قرآن را تا تبیین نمایم برای مردم آنچه را که به سویشان به تدریج فرو فرستاده شده

تفسیر

تبیین الفرقان

جلد ششم

اثر:

شیخ التفسیر،

حضرت علامه مولانا محمد عمر نقشبندی مجددی (رحمة الله عليه)

ترتیب و تحقیق

گروه تدوین تفسیر

ملازهی، محمد عمر، ۱۳۱۲
تفسیر تبیین الفرقان/گردآورنده محمد عمر (ملازهی) سربازی، ۱۳۸۷-
جلد ششم

(دوره) ۶-۷۹-۸۶۸۸-۹۶۳
(ج ۶) ۰-۶۸-۸۶۸۸-۹۶۳

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا.

فهرست نویسی براساس جلد ششم، ۱۳۸۷.

کتابنامه به صورت زیرنویس.

۱. تفاسیر اهل سنت - - قرن ۱۴. الف. عنوان.

۲. ف ۷ م ۵/ ۱۷۳ BP ۲۹۷/۳۳۲

۸۱-۳۲۵۵۶ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات شیخ الاسلام احمد جام

نام کتاب: تفسیر تبیین الفرقان (جلد ششم)
مولف: مولانا محمد عمر سربازی (ملازهی) (رح)
ناشر: شیخ الاسلام احمد جام
شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ: اول ۸۷
چاپخانه: دقت (خط) ۳۱۲۵۰۵۲
شابک دوره: ۹۶۴-۸۶۸۸-۷۹-۶
شابک جلد ۶: ۹۶۴-۸۶۸۸-۶۸-۰
قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال
تمامی حقوق محفوظ و مفصوص ناشر می باشد.

فهرست مطالب

آیه ۶۴.....	۳	ربط و مناسبت.....	۵۶
تفسیر و تبیین.....	۳	تفسیر و تبیین.....	۵۷
علوم و معارف.....	۴	چهار مسأله‌ی مستنبط.....	۶۲
تحلیل و تحریم فقط کار خداست!.....	۸	آیات ۸۱ و ۸۲.....	۶۴
تحلیل حرام شرعی و تحریم حلال شرعی جایز نیست.....	۸	ربط و مناسبت.....	۶۵
برای دعوت فرقه‌ها اول باید روی نقاط مشترک تمرکز نمود!.....	۹	تفسیر و تبیین.....	۶۵
آیات ۶۵ تا ۶۸.....	۱۱	زمان و مفاد میثاق پیامبران.....	۶۷
ربط و مناسبت.....	۱۲	علوم و معارف.....	۷۴
تفسیر و تبیین.....	۱۳	استنباط دو نکته‌ی مهم راجع به نبوت رسول الله ﷺ.....	
آیات ۶۹ تا ۷۱.....	۱۹	نهی مطلق و شارع استقلالی فقط رسول الله ﷺ است.....	۷۴
ربط و مناسبت.....	۲۰	اصناف علما و علایم علمای حقانی.....	۷۵
تفسیر و تبیین.....	۲۱	آیه ۸۳.....	۷۷
هر آن چه مستند به قرآن یا حدیث یا تعامل صحابه و ائمه‌ی دین y نباشد، باطل است!.....	۲۴	ربط و مناسبت.....	۷۷
آیات ۷۲ تا ۷۴.....	۲۵	تفسیر و تبیین.....	۷۸
ربط و مناسبت.....	۲۶	آیات ۸۴ و ۸۵.....	۸۳
تفسیر و تبیین.....	۲۸	ربط و مناسبت.....	۸۴
آیات ۷۵ تا ۷۷.....	۳۴	تفسیر و تبیین.....	۸۴
ربط و مناسبت.....	۳۵	چند سؤال تفسیری و جواب آن‌ها.....	۸۵
تفسیر و تبیین.....	۳۹	پاسخ به چند سؤال دیگر.....	۸۷
علوم و معارف.....	۴۴	آیات ۸۶ تا ۸۹.....	۹۰
ستایش کافر به کار و عادت خویش جایز است و به ایمان و مذهبش، حرام در اسلام تعصّب نیست.....	۴۵	تفسیر و تبیین.....	۹۲
دلیل امام اعظم؛ برای پس گیری مقروض گرفتن مال حربی به عقد فاسد در دارالحرب جایز است.....	۴۵	آیات ۹۰ و ۹۱.....	۹۵
قصه‌ی یکی از خائنان که به دار کشیده شد.....	۴۶	تفسیر و تبیین.....	۹۷
حکم قتل خائن.....	۴۷	علوم و معارف.....	۱۰۲
مسایل سلوک و عرفان.....	۴۷	نوعیت خطاب تکلیفی به کافران.....	۱۰۲
آیه ۷۸.....	۴۸	اقسام کافران و مرتدان.....	۱۰۲
ربط و مناسبت.....	۴۸	آیه ۹۲.....	۱۰۳
تفسیر و تبیین.....	۵۰	ربط و مناسبت.....	۱۰۳
آیات ۷۹ و ۸۰.....	۵۵	تفسیر و تبیین.....	۱۰۴
		آیات ۹۳ تا ۹۵.....	۱۱۲
		ربط و مناسبت.....	۱۱۳
		تفسیر و تبیین.....	۱۱۵

۱۸۷	سنت	۱۱۶	علت تحریم آن حضرت ۷
۱۹۱	محل و شرایط اجتهاد	۱۲۳	آیات ۹۶ و ۹۷
۱۹۲	آیات ۱۰۶ تا ۱۰۹	۱۲۴	ربط و مناسبت
۱۹۳	ربط و مناسبت	۱۲۵	تفسیر و تبیین
۱۹۳	تفسیر و تبیین	۱۲۷	کعبه به چه معنا، اولین خانه است؟
مسطابی دربارہ سفیدی و سیاهی چهره‌ها در		۱۴۲	علوم و معارف
قیامت		۱۴۲	حکم قصاص قاتل در حرم مکی
قصه‌ی مردی که در خود خدا را شناخت		۱۴۳	تفسیر استطاعت حج نزد ائمه
آیات ۱۱۰ تا ۱۱۲		۱۴۴	ردیابی یک مسأله‌ی اعتقادی
ربط و مناسبت		۱۴۶	آیات ۹۸ تا ۱۰۱
تفسیر و تبیین		۱۴۷	ربط و مناسبت
علوم و معارف		۱۵۰	تفسیر و تبیین
دلیل صحت و حجیت اجماع		۱۵۶	آیات ۱۰۲ و ۱۰۳
انواع و مراتب اجماع		۱۵۶	ربط و مناسبت
حقیقت معروف و منکر		۱۵۷	تفسیر و تبیین
آیات ۱۱۳ تا ۱۱۷		۱۵۸	حقّ تقوا
ربط و مناسبت		تسوّا و اتحاد دو اصل برای قوت اجتماعی	
تفسیر و تبیین		مسلمانان:	
آیات ۱۱۸ تا ۱۲۰		«خَلِّ اللَّهُ» چیست؟	
ربط و مناسبت		انواع تفرقه	
تفسیر و تبیین		عداوت فی مابین عرب در عصر جاهلیت	
وجه و اسباب دوستی مسلمانان با کفار و عدم محبت		آیه ۱۰۴	
آنان با مسلمانان		ربط و مناسبت	
دوستی و ارتباط با کفار		تفسیر و تبیین	
کمک گرفتن از کافران در امور		چند سؤال تفسیری و پاسخ آنها	
آیات ۱۲۱ و ۱۲۲		علوم و معارف	
ربط و مناسبت		شرایط و اقسام کلی دعوت الی الخیر	
تفسیر و تبیین		حکم دعوت و تبلیغ	
علوم و معارف		درس‌هایی که باید به خاطر داشت	
از واج مطهرات، اهل بیت حقیقی رسول الله ﷺ بودند		آیه ۱۰۵	
ماجرای غزوه‌ی احد		ربط و مناسبت	
آیات ۱۲۳ تا ۱۲۷		تفسیر و تبیین	
ربط و مناسبت		منهزم اجتناب از «افتراق» و «اختلاف»	
تفسیر و تبیین		علوم و معارف	
تطبیق سه آیه راجع به بدر		اثبات حقیقت جماعت و تردید تمام فرقه‌های	
حکمت نزول فرشتگان بر مجاهدان		دیگر	
		انواع اختلاف و نوعیت اختلاف مذاهب اربعه‌ی اهل	

آیات ۱۲۸ و ۱۲۹	۲۶۰
تفسیر و تبیین	۲۶۲
آیات ۱۳۰ تا ۱۳۴	۲۶۵
ربط و مناسبت	۲۶۶
تفسیر و تبیین	۲۶۷
«سارعوا الی مغفرة» یعنی چه؟	۲۷۱
آیات ۱۳۴ تا ۱۳۶	۲۷۴
ربط و مناسبت	۲۷۵
تفسیر و تبیین	۲۷۷
علوم و معارف	۲۸۴
اهمیت اتفاق فی سبیل الله	۲۸۴
انقسام اتفاق	۲۸۵
پاسخ به استدلال مبتلایان به رسوم پس از مرگ	۲۸۶
علت اسراف و بدعت بودن در مراسم عروسی و پرسه	۲۹۰
آیات ۱۳۷ و ۱۳۸	۲۹۲
ربط و مناسبت	۲۹۳
تفسیر و تبیین	۲۹۳
سه کمال بزرگ قرآن کریم	۲۹۵
آیات ۱۳۹ تا ۱۴۱	۲۹۵
ربط و مناسبت	۲۹۶
تفسیر و تبیین	۲۹۸
قراءات در «الفرح»: حمزه و کسائی و ابوبکر ۴ این لفظ را در هر دو جا به ضم	۳۰۳
آیات ۱۴۲ و ۱۴۳	۳۰۵
ربط و مناسبت	۳۰۵
تفسیر و تبیین	۳۰۶
آیه ۱۴۴	۳۰۹
ربط و مناسبت	۳۰۹
تفسیر و تبیین	۳۱۱
چند سؤال تفسیری و پاسخ آن‌ها	۳۱۲
همه‌ی انبیا: بشر بوده‌اند	۳۱۴
آیات ۱۴۵ تا ۱۴۸	۳۱۵
ربط و مناسبت	۳۱۶
تفسیر و تبیین	۳۱۷
رفع یک تعارض	۳۱۷
علوم و معارف	۳۲۰
آیات مقتول به أجل معین خود می‌میرد؟	۳۲۰
حکایاتی آموزنده درباره‌ی مرگ معین	۳۲۳
آنچه در وقت جهاد باید مورد عمل قرار گیرد	۳۲۵
آیات ۱۴۹ تا ۱۵۲	۳۲۶
ربط و مناسبت	۳۲۷
تفسیر و تبیین	۳۲۸
آیات ۱۵۳ تا ۱۵۵	۳۳۷
ربط و مناسبت	۳۳۹
تفسیر و تبیین	۳۳۹
فرق بین «غم» و «حزن»	۳۴۲
علوم و معارف	۳۴۷
انواع مصایب به لحاظ حکمت و ریشه	۳۴۷
در مورد مصایب صحابه ۷ و نوعیت لغزش‌های آنان	۳۴۷
آیات ۱۵۶ تا ۱۵۸	۳۴۹
ربط و مناسبت	۳۵۰
تفسیر و تبیین	۳۵۱
بحث صرفی در آیه	۳۵۳
علوم و معارف	۳۵۵
دو درس عقیدتی مهم	۳۵۵
استائین بیچاره خدا را صدا می‌زنند!	۳۵۵
درجات عبودیت انسان	۳۵۶
آیات ۱۵۹ و ۱۶۰	۳۵۶
ربط و مناسبت	۳۵۷
تفسیر و تبیین	۳۵۸
صفات ضروری مقتدایان و رهبران	۳۶۰
سؤال تفسیری	۳۶۱
علوم و معارف	۳۶۴
اخلاق عالی رسول الله ﷺ	۳۶۴
مطالبی درباره‌ی «مشوره»	۳۶۷
نکته‌هایی که از این آیات ثابت می‌شوند	۳۶۹
آیات ۱۶۱ تا ۱۶۳	۳۷۰
ربط و مناسبت	۳۷۱
تفسیر و تبیین	۳۷۴
حکم غنیمت در اسم پیشین	۳۷۵
آیات ۱۶۴ و ۱۶۵	۳۷۸
ربط و مناسبت	۳۷۹

تفسیر و تبیین.....	۴۴۴	تفسیر و تبیین.....	۳۸۱
علوم و معارف.....	۴۵۱	سبب نزول.....	۳۸۵
شهادت هم میت محسوب می‌شوند.....	۴۵۱	علوم و معارف.....	۳۸۷
عذاب قبر حق است.....	۴۵۲	جنبه‌های رحمت در وجود آن حضرت (علیه السلام).....	۳۸۷
یاد مرگ نابود کننده‌ی درد و غم است.....	۴۵۲	تعلیم و تزکیه و سیله‌ی فهم حقایق دین هستند.....	۳۸۸
مرگ بر جسد طاری می‌شود نه بر روح.....	۴۵۳	حکم اعتقاد به بشریت رسول الله (صلی الله علیه و آله).....	۳۸۸
جزا و سزا در دنیا هم هست.....	۴۵۳	حکم اعتقاد به اشرف بودن قبیله و نسب رسول الله (صلی الله علیه و آله).....	۳۹۰
آیات ۱۸۷ تا ۱۸۹.....	۴۵۴	آیات ۱۶۶ تا ۱۶۸.....	۳۹۰
ربط و مناسبت.....	۴۵۵	ربط و مناسبت.....	۳۹۱
تفسیر و تبیین.....	۴۵۷	تفسیر و تبیین.....	۳۹۱
علوم و معارف.....	۴۶۰	آیات ۱۶۹ تا ۱۷۱.....	۳۹۶
وعید در کتمان علم و حق.....	۴۶۰	ربط و مناسبت.....	۳۹۷
اظهار حق واجب است.....	۴۶۳	تفسیر و تبیین.....	۳۹۹
آیات ۱۹۰ تا ۱۹۴.....	۴۶۴	حیات شهدا از حیات انبیا: قوی‌تر نیست.....	۴۰۲
ربط و مناسبت.....	۴۶۵	آیات ۱۷۲ تا ۱۷۵.....	۴۰۵
تفسیر و تبیین.....	۴۶۸	ربط و مناسبت.....	۴۰۶
اوصاف اولوالالباب.....	۴۸۰	تفسیر و تبیین.....	۴۰۹
فضایل چند آیه‌ی پایانی «آل عمران».....	۴۸۱	علوم و معارف.....	۴۱۲
علوم و معارف.....	۴۸۲	احسان چیست؟.....	۴۱۲
اقسام عقل.....	۴۸۲	تقوا چیست؟.....	۴۱۳
صدا در «ذکر».....	۴۸۲	مسایلی که از این آیات ثابت می‌شوند.....	۴۱۴
ذکر دایم؛ غذای جان عاشقان.....	۴۸۳	آیات ۱۷۶ تا ۱۷۹.....	۴۱۵
همراهی با «ابزار» که در دعای اولوالالباب است.....	۴۸۴	ربط و مناسبت.....	۴۱۷
مسائلی که از این آیه‌ها استنباط می‌شوند.....	۴۸۵	تفسیر و تبیین.....	۴۱۹
استدلال امام شافعی از آیه.....	۴۸۷	تعریف غیب و اقسام آن.....	۴۲۴
استدلال معتزله و مرجئه از آیه درباره‌ی مرتکب.....	۴۸۷	آیه ۱۸۰.....	۴۲۵
کبیره.....	۴۸۸	ربط و مناسبت.....	۴۲۵
استدلال حضرت جعفر صادق؛ از آیه.....	۴۹۰	علوم و معارف.....	۴۳۰
آیه ۱۹۵.....	۴۹۱	تعریف بخل و اقسام آن.....	۴۳۰
ربط و مناسبت.....	۴۹۲	آنان که مشمول وعید آیه هستند.....	۴۳۱
تفسیر و تبیین.....	۴۹۲	آیات ۱۸۱ و ۱۸۲.....	۴۳۲
آیات ۱۹۶ تا ۲۰۰.....	۴۹۶	ربط و مناسبت.....	۴۳۳
ربط و مناسبت.....	۴۹۷	تفسیر و تبیین.....	۴۳۶
تفسیر و تبیین.....	۴۹۹	پاسخ به دو سؤال تفسیری.....	۴۳۷
اقسام «مصابره».....	۵۰۵	آیات ۱۸۳ تا ۱۸۶.....	۴۴۰
		ربط و مناسبت.....	۴۴۱